

Voordracht Studiekring zeeverzekeringen
Belgische Vereniging Zeerecht

Webinar 29 april 2021

*Overliggelden en Verzekeringen : komt het ooit
wel goed tussen die twee ?*

*Deel II Jef Gorrebeeck
Overliggelden en Verzekeringen*

demurrage en detention : overliggelden

verzekeringstechnische benadering : dezelfde terminologie.

“merchant clause” : definitie “merchant”

the Shipper, Holder, Consignee, Receiver of the Goods or any Person owning or entitled to the possession of the Goods or of the Bill of lading or anyone acting on behalf of any such Persons*

iedereen !

zowel de verzekeringsnemer als de verzekerde

(verzekerde : recht op vergoeding schade

*overdraagbaar karakter verzekeringscertificaat parallel met overdracht
connossement)*

* CMA/CGM B/L gelijkaardig in andere bs/l

*Situering van de problematiek binnen de Engelse en
Antwerpse verzekeringsvoorwaarden*

situering is niet het al dan niet gedekt zijn

Wel

de vraag : welke artikelen zijn relevant ?*

*Goederenverzekeringsspolis van Antwerpen van 20 april 2004
artikelen 2 & 3.*

*Institute Cargo Clauses (A) :
artikelen 8, 9 en 10.*

m.a.w. de clauses m.b.t. duur en beëindiging dekking

*Premisse : onder een dekking aan alle risico's

relevante clausules :

regeling gelijkaardig tussen A'pse en I.C.C.(A)

MAAR

invalshoeken verschillen (cfr. Infra)

*einde dekking wh/wh : goederen gelost op
eindbestemming*

“extended cover”

*goederen in transit gedekt gedurende een zekere periode
(30 of 60 dagen)*

Verlenging periode tijdig aanvragen

*!!! commentaar A'pse voorwaarden :
container = vervoermiddel*

Verschillende invalshoeken in het kader van vertraging

Institute Cargo Clauses (A)

4. In no case shall this insurance cover

4.5 loss damage or expense caused by delay, even though the delay be caused by a risk insured against

Antwerpse polis

11.2 tenzij anders bedongen, nemen verzekeraars evenmin voor hun rekening :

11.2.4 (laatste streepje) vertraging niet veroorzaakt door een verzekerd gevaar

*Verschillende invalshoek in kader van vertraging
(vervolg)*

Engelse : absolute uitsluiting : in no case

Antwerpse : relatief : tenzij anders bedongen

Engelse : gevolg van gedekt risico : ook uitgesloten

*Antwerpse : opening ? Wel gedekt als veroorzaakt door
verzekerd gevaar zelfs zonder uitbreiding van de dekking
?????*

*verschillende invalshoek in kader van vertraging
(vervolg)*

commentaar opstellers polis :

*vertraging **na een gedekt** risico : **enkel de materiële** schade
ten gevolge van een gedekt e schade vergoedbaar*

wat is dan de zin van een uitbreiding ?

polisdekking = materiële schade

Onder afkoop uitsluiting 11.2.3 :

*m.i. vertraging veroorzaakt door een niet gedekt risico =
verzekerd*

*verschillende invalshoek in kader van vertraging
(vervolg)*

Vertraging onder afkoop van de uitsluiting 11.2.4. is dan wel gedekt als deze niet het gevolg is van een verzekerd gevaar m.a.w.

een niet -gedekt risico geeft aanleiding tot de vergoeding van de gedekte gevolgen ???

ergo

vertraging (overliggelden) wel gedekt na een niet-gedekte oorzaak (uitbreiding ?!) maar niet na een gedekt risico ???

TOTALE TEGENSTRIJDIGHEID !!!! QUID ????

de schade ontstaan door vertraging na niet gedekt risico is onder de uitbreiding is eveneens beperkt tot de materiële schade die na het niet -gedekt risico ontstaat

*Overliggelden behoren echter niet (steeds) tot deze categorie. Het zijn geen materiële verliezen.
Wellicht verduidelijkt een voorbeeld een en ander*

*verschillende invalshoek in kader van vertraging
(vervolg)*

schade ontstaan door vertraging na niet gedekt risico is onder de uitbreiding is eveneens beperkt tot de materiële schade die na het niet -gedekt risico ontstaat

*Overliggenden behoren echter niet (steeds) tot deze categorie. Het zijn geen materiële verliezen.
Wellicht verduidelijkt een voorbeeld een en ander*

verschillende invalshoek in kader van vertraging
Voorbeeld

vrachtwagen, lading container met appels

ongeval , aanrijding met tegenligger
Container valt van chassis en appels rollen op de openbare weg

Schadegeval is gedekt
Schade aan de appels tgv ongeval wordt dus vergoed

Vertraging na verzekerd ongeval :
Appels die rotten tijdens de vertraging : zijn gedekt
Overliggenden zijn niet gedekt

Tenzij

overliggenden voortspruiten uit de noodzaak om de schade aan de appels te beperken

Sue and labour clause : kosten om schade te beperken zijn gedekt

*verschillende invalshoek in kader van vertraging
Voorbeeld (lichtjes anders)*

vrachtwagen, lading container met appels

enkel vertraging, geen gedekt schadegeval

Artikel 11.2.4 sowieso niet gedekt

*Afkoop : wel dekking ,maar enkel schade die door de vertraging aan de
appels geschiedt
(in feite een eigen gebrek)*

Tenzij ???

overluggenden uit noodzaak om schade aan appels te beperken

*strikt genomen : niet : gevolgschade na niet-gedekt risico
ook zelfs zo bij afkoop*

contradictie tov dekking voor de appelschade ?!

billijkheid : wel

Pro memorie

artikel 11.2.3 Antwerpse polis uitsluiting :

“tenzij anders bedongen” – de kosten van ligdagen

letterlijke overname uitsluiting onder polis 1 juli 1859

Conclusie : enkel ligdagen van schepen

*Geen betrekking op overliggenden containers
(demurrage, detention) containers*

*Geen dienstig artikel met betrekking tot overliggenden
containers*

*tot zover overliggelden
gekoppeld aan vertraging en schadebeperkende kosten*

*nu overliggelden in het licht van het einde van de
transport**verzekering**sovereenkomst
(NIET het transportcontract !)*

einde van transportverzekeringsovereenkomst

dekking eindigt (behoudens uitzonderingen) bij lossing van de goederen op eindbestemming, volgens polis

*commentaar opstellers
container = vervoermiddel*

ergo

einde verzekeringsovereenkomst valt niet samen met einde vervoerovereenkomst

focus op twee situaties

1. contract van zeevervoer eindigt, verzekeringscontract blijft verder lopen "frustration of the voyage" door de vervoerder en/of het lossen van de goederen in andere dan bestemmingshaven.

2. goederen worden niet afgehaald door bestemming

waarom zouden overliggelden moeten vergoed worden door verzekering ?

Frustration of the voyage

primordiaal : goederenverzekering

materiële schade aan de goederen en kosten

om zulke schade vast te stellen, te herstellen en/of te

vermindere en ervoor te zorgen dat de goederen vooralsnog

kunnen worden afgeleverd.

(sue and labour kosten)

*logistieke organisatie om containers en goederen op bestemming
te krijgen :*

werk van lange adem

ergo

*quid met overliggenden voor de containers stilgestaan gedurende
...?*

gevorderd door eigenaar of verhuurder containers

*Sue and labour kosten oplossing voor overliggelden
containers ?*

*Antwerpse polis : artikel 10 (sue and labour)
Kosten om gedekte schade of verlies te voorkomen
en/of beperken : gedekt*

*norm = **redelijkerwijs** gemaakte kosten
ergo*

*overliggelden gedekt in zoverre noodzakelijk om
goederen op bestemming te krijgen
!!!redelijke kosten !!!*

Onduidelijkheden en/of contradicties

*“parkeervorderingen” tegenover “redelijkheid” kosten
criterium voor dekking = redelijkerwijs gemaakte kosten*

*overliggenden = eindeloos onbeperkt in tijd en hoogte
ergo
discrepantie tussen redelijkheid en onbeperkttheid*

bovendien :

*verzekerde (vorderingsrecht) heeft recht op vergoeding onder
verzekeringcertificaat*

*maar
overliggenden ikv “Merchant clause” : iedereen solidair gehouden
ergo*

Discrepantie tussen bepaalde persoon en onbepaalde groep

tweede situatie
het niet afhaken van de goederen door de ontvanger

vervoerder heeft bewaringsplicht : eindeloos = niet redelijk

ergo

“period of responsibility” clause:
zeevervoerder geëxonereerd voor schade of verlies van goederen na
de lossing.

en

takelclausules” – “tackle clause” of “discharge and delivery clause” :
lossing en ter beschikkingstelling betekent aflevering in hoofde
zeevervoerder

Bestemming haalt goederen niet onmiddellijk weg

dan

lossing = aflevering en einde vervoerovereenkomst ?!*

Belgische rechtspraak aanvaardt rechtsgeldigheid beide clausules.

Einde vervoerovereenkomst = niet einde verzekeringscontract

(* Echter met een klein staartje)

*enkele losse overwegingen ivm recente evolutie
rechtspraak ivm overliggenden*

niet enkel beperkt in de tijd , recent ook hoegrootheid

rechter heeft matigingsbevoegdheid

en

criterium van de redelijkheid wordt weerhouden

gevolg

onmogelijkheid tot risico-inschatting verdwijnt in grote mate

ergo

*opent criteria voor verzekeraars om specifieke dekking op
creatieve wijze uit te werken*

op

twee pijlers :

beperkt in tijd en grootte / redelijkheids criterium

*aantal uitspraken beperkt , Antwerpse magistraten
voorstrekkersrol*

!!!U.K.!!!

*uitspraak Lord Justice Legatt : demurrage enkel de bedoeling
"to seek to generate an unending stream of free income*

bedenkingen

een stap in de goede richting :

*overliggelden beperken tot redelijk bedrag zowel in tijd als
in hoegrootheid*

ergo

*verzekeraars leidraad een risico inschatting te maken van
hun “exposure”*

maar nog een heel eind te gaan :

*overliggelden zonder enige link naar materiële schade of
kosten om deze te voorkomen of te beperken :*

tijd nog niet rijp

maar

positieve evolutie in de rechtspraak

leidt

wellicht tot verzekeringsmogelijkheden

???“bedrijfsverliezen” ?

Dat was het dan wat ons betreft !

vragen en/of opmerkingen ?

heel erg bedankt voor jullie luisterend oor

en

het genoeg was geheel aan onze kant

Frank en Jef

